

Vijf redenen om niet te helpen

Stel dat jij daar zou lopen, tussen Jeruzalem en Jericho, en je zou die man zien liggen, halfdood, aan de kant van de weg. Wat zou jij doen?

Er zijn minstens vijf redenen om snel door te lopen. Jezus vertelt ook over twee mensen die snel doorlopen, een priester en een Leviet. Priesters hadden in die tijd hun werk in de tempel in Jeruzalem. En Levieten waren in feite de helpers van de priesters, een soort assistenten.

De priester loopt snel door, aan de overkant van de weg, en de Leviet ook. En jij en ik? Ook voor ons zijn er zeker vijf redenen om niet te helpen als er iemand in nood is.

Ten eerste kan het gevaarlijk zijn om te helpen. Die man ligt daar niet voor niets. Er zijn dus struikrovers in de buurt! En als ze hem gepakt hebben, kunnen

ze ook jou pakken! Wegwezen hier, snel doorlopen! Die weg tussen Jeruzalem en Jericho loopt door een eenzame woestijn, een onherbergzaam gebied. Dus als die struikrovers nog steeds in de buurt zijn, dan kun je maar beter heel snel doorlopen. Het is zelfs mogelijk dat die man die daar ligt helemaal niet gewond is. Misschien doet hij maar alsóf, en is hij zelf een struikrover. Hij ligt daar te kreunen om jou in de val te lokken. Als jij dan gaat helpen, dan komt de rest van de bened achter een rots vandaan en dan ben jij het slachtoffer! Ga jij helpen? Weet je wel wat je doet? Weet je wat het jou kan kosten? In het politiewerk hebben jullie daar natuurlijk dagelijks mee te maken. Jullie lopen gevaar, juist omdat je anderen wilt helpen. Als jullie de buurt willen beschermen tegen iemand met een pistool, kan dat pistool zomaar op jullie gericht worden. Nee, als je denkt aan je eigen veiligheid, als die boven alles staat, dan kun je beter niet bij de politie gaan, en dan kun je beter ook snel doorlopen als je een halfdode man ziet liggen. En trek die lijn maar even door. Hoe vaak zeggen we dat niet tegen elkaar? 'Weet wel waar je aan begint hoor, als je dat doet. Wat haal je je allemaal op de hals?' Moet je wel helpen? Helpen kan gevaarlijk zijn.

Bovendien: **helpen kost tijd.** En in feite komt het daarom vaak niet echt uit, als iemand een beroep op je doet. Die priester en die Leviet, die hebben hun werk in de tempel erop zitten en ze lopen naar huis. In deze bijbelvertaling kun je dat niet zien, maar wel in de originele Griekse tekst. Daarin staat dat ze 'af dalen', ze lopen naar beneden, en Jericho ligt meer dan 1000 meter lager dan Jeruzalem. In Jeruzalem hadden ze hun werk, in de tempel, en in Jericho woonden veel priesters en Levieten. Deze mensen zijn dus klaar met hun werk en ze lopen naar huis. Je zou zeggen: 'Juist dán hebben ze toch wél tijd? Ze zijn klaar met hun werk!' O ja, is dat zo? Heb je meer tijd als je uit je werk komt? Als ik door de stad fiets, aan het eind van de middag, dan heb ik niet het idee dat mensen rustiger rijden dan 's morgens vroeg. Het punt is gewoon: als je het toch al moeilijk vindt, als je eigenlijk geen zin hebt, dan komt het nooit uit. Want er is altijd wel iets anders dat je

wilt gaan doen. Al verlang je maar gewoon naar huis, lekker wat drinken op de bank. Maar meestal heb je natuurlijk ook echt je taken en je verplichtingen. Kun je die zomaar aan de kant schuiven? Vaak niet.

En trouwens – dat is dan het derde – **je kunt toch niet de hele wereld op je nek nemen?** Daar ligt die gewonde man, maar je, er zijn heel veel mensen op deze wereld in nood. Ik kan ze niet allemaal helpen. Als ik déze man ga helpen, dan is dat toch maar een druppel op een gloeiende plaat? Stel je voor dat ik hem help, en dat ik over tien minuten nóg iemand tegenkom die hulp nodig heeft? Er zijn nu eenmaal mensen op deze wereld die het moeilijk hebben. Dat is erg genoeg, maar ik kan niet iedereen helpen. Trouwens, waarom moet ik dat nou altijd doen? Kan iemand anders nou niet even een hand uitsteken?

Vincent van Gogh: 'De barmhartige Samaritaan'

En dan is er een vierde punt. Even heel eerlijk: **als het nou omgekeerd was, zou die ander mij dan wel helpen?** Of zou hij mij laten liggen?

In het verhaal vertelt Jezus niet voor niets over een Samaritaan die voorbij komt. Joden en Samaritanen: in de tijd van Jezus was dat water en vuur. Nu valt dat wel mee, er zijn momenteel nog ongeveer 800 Samaritanen, die wonen in de buurt van Nabloes en van Tel Aviv. Maar in die eerste eeuw was het echt haat en nijd. Dus als daar een Samaritaan voorbij komt, en hij ziet een egwonde Jood liggen, dan kan hij dat rustig zeggen: 'Als het omgekeerd was, en ik zou daar gewond liggen, dan zou die Jood mij ook niet helpen.'

Arend vertelt in een video die ik zag over een gewonde crimineel. Een crimineel die net nog op jou geschoten heeft en nu in levensgevaar is. Wat doe je dan als politieman? Ga je helpen of niet?

Je moet maar eens opletten, hoe vaak mensen redeneren volgens het principe: 'Voor wat hoort wat'. Ik doe voor jou, wat jij

ook voor mij doet. Minder niet, maar meer ook niet. En groot kans dat dat principe ook in je eigen hart zit.

En dan is er nog een vijfde reden om niet te helpen. **'Ik weet niet wat ik moet doen.'** Ik ben priester, ik ben Leviet, ik ben geen arts. Hoe moet ik nou helpen? Ik ben niet zo goed met al die wonden en zo... Ik ben heus niet de beroedste, maar ja, hoe dat allemaal moet. Er komt vast nog wel iemand anders voorbij, die het wél weet.'

Voel je hoe dichtbij dit allemaal komt? Die priester en die Leviet, die staan niet ver van je af. Integendeel. Het is zó herkenbaar wat zij doen. Er zijn zóveel redenen om níét te helpen. En nu heb ik het nog niet eens gehad over geld. Die barmhartige Samaritaan trekt zijn portemonnee. Hulp geven, dat kan je ook nog geld kosten...

Maar er staat één reden tegenover om wél te helpen

Maar er staat één ding tegenover. Ook al zijn er honderd redenen om niet te helpen, er is één reden om wel te helpen. Die reden is: je naaste, die daar ligt. Je naaste heeft je nodig. Uiteindelijk gaat

het om iets dat boven al die andere dingen uitstijgt, dat is de liefde. Het grote gebod, zoals het staat in vers 27: 'U zult de Here, uw God, liefhebben met heel uw hart, met heel uw ziel, met heel uw kracht en met heel uw verstand, en uw naaste als uzelf.' Jezus zegt: 'Doe dat en u zult leven.' Leven, écht leven, leven zoals het bedoeld is, voor nu en voor eeuwig. Als je zo leeft, dan vallen al die bezwaren om, als dominosteentjes, één voor één. 'Doe dat en u zult leven.' Er was een christen in India, een beroemde christelijke leraar, Sadhu Sundar Singh, die dit letterlijk zo heeft meegemaakt. 'Doe dat en u zult leven.'

Sundar Singh genoot in zijn tijd grote bekendheid, hij heeft bijvoorbeeld verschillende ontmoetingen gehad met koningin Wilhelmina. Op een dag liep Sundar Singh met een gids door de Himalaya. Het was een lange tocht en ze moesten flink doorlopen om voor het invallen van de nacht het volgende dorp te halen. Toen voltrok zich een ramp: het begon te waaien, de wind ging over in storm, en het begon ook nog eens ontzettend te sneeuwen.

Allebei beseften ze dat ze in levensgevaar waren, en dat ze het alleen zouden redden als ze het dorp zouden bereiken. Maar toen gebeurde er iets onverwachts.

Opeens klonk er, dwars door het gieren van de storm, een menselijke stem. Iemand riep om hulp. Wat bleek? Vlak naast het pad lag een man. Hij was zo verzwakt, dat hij niet meer kon lopen. En hij wist het, net als Sundar Singh en de gids: als hij in de sneeuw zou blijven liggen, zou dat zijn dood betekenen.

Sadhu Sundar Singh was een radicaal volgeling van Jezus Christus. Daarom zei hij tegen de man: 'Wacht, wij zullen je dragen, we nemen je mee naar het dorp.' Maar toen de gids dat hoorde, reageerde hij heel beslist: 'Ik dénk er niet over om iemand mee te nemen. Als we dat doen, kost het ons alle drie ons leven. Wij zullen véél te langzaam vooruit komen en nooit het dorp halen.'

Maar Sundar Singh was volstrekt overtuigd. Hij zei: 'Ik vertrouw op Jezus Christus. Als iemand in nood is, en ik kan helpen, dan moet ik dat doen, wat de consequenties ook zijn.'

De gids werd woedend en zei: 'Zoek het dan zelf maar uit, ik ga naar het dorp', en zo snel hij kon beende hij verder. Sundar Singh nam de man op zijn schouders en liep door, inderdaad, véél langzamer dan de gids.

Een tijdje later zag Sundar Singh in de sneeuw een donkere vlek. Hij vroeg zich af wat dat was, en keek eens goed. Hij schrok! Het was... de gids. Hij was uitgeput neergevallen en doodgevroren. En Sundar Singh? Hij haalde, terwijl het al donker was, het dorp, met de man op zijn rug. Allebei overleefden ze de barre tocht. Waarom? Omdat ze in de snijdende kou elkaar warm hadden gehouden. Zó overleefden ze het, door de warmte die ze elkaar gaven.

Sadhu Sundar Singh (1889-1929)

Heb het lef om lief te hebben!

'Doe dat en u zult leven,' zegt Jezus. In het lied dat we straks gaan horen staat een veelzeggende zin: 'Wie bij U blijft, Here Jezus, en naar U ziet, verdwaalt in deze wereld niet.'

Als je het gebod om lief te hebben bovenaan zet, het gebod om God lief te hebben boven alles en je naaste als jezelf, dan verdwaal je niet.

Als je liefhebt met alles wat je in je hebt, dan zul je léven.

Heb het lef, heb het léf, om lief te hebben!

Amen.

Reageren? Bel of mail René van Loon, 010-4426280, renevanloon@samaritaan.org

Meer weten over het christelijk geloof? Volg dan een Alpha-cursus! Deze cursus is wereldwijd al door 24 miljoen mensen gevolgd. Tijdens tien avonden wordt u wegwijs gemaakt in de Bijbel en christelijk geloof. De Alpha-cursus start op woensdag 29 september in de Oranjekerk, Rozenlaan 20 te Rotterdam. Voor aanmelding: Femke Rebel, 06-17722038, alpha.opstandingskerk@gmail.com.